

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.II.10.666/2013/3.szám

A Kúria a dr. Nyitrai Károly ügyvéd által képviselt kérelmezőnek a jogtanácsos által képviselt kérelmezett ellen tájékoztatáshoz fűződő jog megsértése iránt a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságon 17.Mpk.50.104/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mpkf.22.489/2013. számú végzésével jogerősen befejezett nem peres eljárásban az említett másodfokú határozat ellen a kérelmező által előterjesztett felülvizsgálati kérelem - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

v é g z é s t :

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 8.Mpkf.22.489/2013. számú (helyesen: 2. alszámú) végzését hatályon kívül helyezi és a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 17.Mpk.50.104/2012/16. számú végzését abban a részében, melyben megállapította, hogy a kérelmezett a tájékoztatási kötelezettségét megszegte - az eljárási költség és eljárási illeték viselésére is kiterjedően - helybenhagyja, a rendelkező rész ezt meghaladó megállapítását mellőzi.

Kötelezi a kérelmezettet, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a kérelmezőnek 20.000 (húszezer) forint és 5400 (ötezer-négyszáz) forint áfa együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az állam javára - felhívásra - 48.600 (negyvennyolcezer-hatszáz) forint együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s

A kérelmező szakszervezet 2012. október 24-én kelt levelében 2013. évre vonatkozóan bértárgyalást kezdeményezett a kérelmezett munkáltatónál, és egyben tájékoztatást kért a kérelmezett által foglalkoztatott munkavállalók munkaviszonnyal összefüggő szociális és gazdasági érdekeivel kapcsolatban. A kérelmezett többszöri levélváltás, illetve telefonos egyeztetést követően sem küldte meg a kért adatokat a kérelmező részére arra hivatkozva, hogy nincs embere az adatok összeállítására.

A kérelmező 2012. november 19-én előterjesztett kérelmében annak

megállapítását kérte, hogy a kérelmezett megsértette a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 272. § (4) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettségét.

A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 17.Mpk.50.104/2012/16. számú végzésével megállapította, hogy a kérelmezett a tájékoztatási kötelezettségét megszegte, a 2013. január 29-én kelt intézkedése megsértette a munkavállalók munkaviszonnyal összefüggő gazdasági és szociális érdekeivel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettséget.

A munkaügyi bíróság végzése indokolásában megállapította, miszerint a kérelem alapos, mert a kérelmezett 2013. február 4-én teljesített adatszolgáltatása hat pontban részletezve nem volt teljes.

A kérelmezett fellebbezése folytán eljáró Budapest Környéki Törvényszék 8.Mpkf.22.489/2013. számú végzésével az elsőfokú bíróság végzését megváltoztatta és a kérelmező kérelmét elutasította.

A másodfokú bíróság azzal egészítette ki a tényállást, hogy a kérelmező a 2012. október 24-ei levelében a 2013. évre vonatkozó bértárgyaláshoz szükséges adatok megküldése végett kereste meg a kérelmezettet, mely tájékoztatáskérést 11 témakörben, több alponthan 3 évre visszamenőleg kért adatokat. A kérelmezett a 2012. november 30-ai válaszában nemcsak a visszamenőlegesen kért bértárgyalással összefüggésbe nem hozható adatkérést sérelmezte, hanem kifejtette azt is, hogy a bérekre vonatkozó részletes adatok olyan adatoknak minősülnek, melyeknek nyilvánosságra kerülése a munkáltató jogos gazdasági érdekeit vagy működését veszélyeztetné, ezért ezekről az Mt. 234. § (1) bekezdése alapján nem köteles tájékoztatást adni vagy konzultációt folytatni. Javasolta, hogy a felek közösen határozzák meg azon ténylegesen szükséges adatok körét, amelyek tekintetében a szakszervezet véleményt kíván nyilvánítani. Emellett csatolta az általa rendelkezésre bocsáthatónak minősített statisztikai adatokat 2011. évre vonatkozóan. Ezt követően a felek 2012. december 14-én egyeztetést tartottak, majd ennek eredményeként 2013. január 16-án megkötötték az titoktartási megállapodást. A megállapodás II. pontjában rögzítették, hogy a kért információk mindegyike olyan ténynek, adatnak minősül, melynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása a munkáltató jogszerű pénzügyi, gazdasági és piaci érdekeit sértene vagy veszélyeztetné. A III. pontban rögzítésre került, hogy a kérelmező által kért információkat kérelmezett átadja a kérelmező részére, ha az vállalja, hogy azokat szigorúan bizalmasan kezeli és azokat a I. pontban írt céltól eltérően fel nem használja.

A másodfokú bíróság által levont jogkövetkeztetés szerint az megállapítható, hogy a kérelmező által kért tájékoztatásban írt

számos témakörön belül nem mindegyik alponthan írt kérdésre adott választ a kérelmezett, de a másodfokú bíróság osztva a kérelmezett álláspontját, megállapította, hogy a kérelmezett tájékoztatási kötelezettsége azon adatok vonatkozásában áll fenn, amelyet maga is kezel, azaz azzal rendelkezik, ettől eltérő adatgyűjtésre nem köteles. A kérelmezett 2010-2012. évre vonatkozó tájékoztatása megfelelt az Mt. 203. § (1) bekezdés a) pontjában írtaknak, az információ átadás olyan módon megtörtént, hogy annak alapján lehetséges volt a vélemény kialakítása, képvisellete, tehát a munkáltató a tájékoztatásra vonatkozó kötelezettségét nem sértette meg.

A jogerős végzés ellen a kérelmező nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság érdemben helyes végzésének megfelelő határozat hozatalát kérte.

Álláspontja szerint a jogerős végzés jogellenes, mert nem vette figyelembe, hogy a kérelmezett a kért adatok egy részét 2013. február 4-én bocsátotta rendelkezésére, így a 2012. november 19-ei kérelemhez képest két és fél hónappal, míg a kérelmező 2013. október 24-ei leveléhez képest több mint három hónappal később. Bár a jogalkotó határidőt nem határozott meg a kért adatok szolgáltatására, amit nyilvánvalóan az eset összes körülményét mérlegelve kell meghatározni, de az adatok ilyen késlekedéssel történő megadása nyilvánvalóan nem felel meg a jogalkotó elvárásának. Nem vitatott tény továbbá, hogy a kérelmezett a nem peres eljárás megindítását követően adott egyáltalán részadatokat a kérelmező részére.

A kérelmező szerint a másodfokú bíróság - a jogalkotó akaratától és a jogszabályhely rendeltetésétől eltérően - tévesen értelmezte az Mt. 272. § (4) bekezdését. Érvelése szerint ez a szakszervezeti jog összefügg az Mt. 272. § (2) bekezdése által meghatározott szakszervezeti jogosultsággal, azzal, hogy a munkavállalókat tájékoztathatja a munkaviszonnyal összefüggő kérdésekben. Ezen tájékoztatáshoz nélkülözhetetlen, hogy a szakszervezet tisztában legyen az adott munkáltatónál foglalkoztatott munkavállalók munkaviszonnyal összefüggő gazdasági és szociális érdekeivel.

A kérelmező sérelmezte a jogerős végzésben elfoglalt azon jogi álláspontot, hogy az úgynevezett üzleti titok körébe sorolt adatokat a munkáltató nem köteles a szakszervezet rendelkezésére bocsátani, holott az Mt. 234. § (1) bekezdéséhez fűzött indokolás azt tartalmazza, hogy e rendelkezés nem jelenti azt, hogy a munkáltató erre hivatkozva eleve elzárjon bizonyos információkat a szakszervezet előtt.

A felülvizsgálati kérelem szerint a másodfokú bíróság iratellenesen

állapította meg, hogy a kérelmező olyan adatokat kért volna, melyeket a kérelmezett nem is kezelt. A kérelmezett ugyanis egy multinacionális gazdasági társaság, amely a tevékenységére vonatkozóan minden egyes részterület vonatkozásában pontos statisztikai kimutatásokat vezet, a kérelmező által kért valamennyi információval és tényadattal rendelkezik, így a kért tájékoztatást nem tagadhatta volna meg.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.

A Kúria a rendelkezésre álló iratok alapján kiegészíti a tényállást.

A kérelmező 2012. október 24-én 2013. évre bértárgyalást kezdeményezett, és a szakmai konzultáció lefolytatásához kért információkat. A kérelmezett október 26-ai e-mailben elzárkózott attól, hogy novemberben bértárgyalásokra kerüljön sor, de jelezte, hogy leülhetnek egyeztetni a munkahelyteremtő programról. A kérelmező október 29-én megismételte kérelmét azzal, hogy a kért információk rendelkezésre bocsátását november 13-ig kérte, annak érdekében, hogy fel tudjon készülni a bértárgyalásokra. A kérelmezett a kérelmező által megjelölt határidő elteltét és a kérelem november 19-én történt előterjesztését követően, november 30-án hivatkozott arra, hogy a bérekre vonatkozó részletes adatokat a munkáltató olyan információnak, illetve adatoknak minősíti, amelynek nyilvánosságra kerülése a munkáltató jogos gazdasági érdekeit vagy működését veszélyeztetné, ezért ezekről az Mt. 234. § (1) bekezdése alapján a munkáltató nem köteles tájékoztatást adni, konzultációt folytatni.

A kérelmezett 2013. január 14-én vette át a kérelmező kérelmét, január 16-án írták alá a felek a titoktartási megállapodást, ezt követően január 29-én a kérelmezett e-mailben megküldte a kérelmező elnökének és jogi képviselőjének az adatok egy részét, amely hivatkozása szerint a kért bontásban rendelkezésre állt, azon adatokat azonban nem, amelyeket úgy ítélte meg, hogy a kérelmező által megjelölt cél eléréséhez nem szükségesek.

Az Mt. 289. §-a nagyon szűk határidőt szab arra nézve, hogy a szakszervezet a tájékoztatásra vagy a konzultációra vonatkozó szabály megszegése miatt bírósághoz fordulhasson. Az (1) bekezdés értelmében erre hivatkozva a szakszervezet öt napon belül fordulhat bírósághoz, míg a (2) bekezdés előírása szerint a megindított nem peres eljárásban a bíróságnak 15 napon belül kell határoznia.

Az Mt. 272. § (4) bekezdése szerint a szakszervezet a munkáltatótól

a munkavállalók munkaviszonnyal összefüggő gazdasági és szociális érdekeivel kapcsolatban tájékoztatást kérhet.

Az Mt. nem tartalmaz arra vonatkozóan rendelkezést, hogy a munkáltatónak a tájékoztatást milyen határidőn belül kell megadnia, azonban a szakszervezet a jogsértést, a munkáltatói mulasztás bírósági megállapítását azon időponttól számított öt napon belül kérheti, amikor számára nyilvánvalóvá válik, hogy a munkáltató a tájékoztatást nem fogja megadni. Az adott esetben pedig a kérelmezett a 2012. október 24-én előterjesztett információkérést követően nem kért határidőt a kérelmezőtől, illetve ekkor a titoktartási megállapodás megkötését sem kezdeményezte, csupán azt jelezte, hogy novemberben nem fog sor kerülni bértárgyalásokra, valamint azt, hogy nincs embere az adatok összeállítására, a kérelmező által megjelölt 2012. november 13-ai időponthoz képest több mint két hét elteltével később pedig arra, hogy az Mt. 234. § (1) bekezdése alapján nem köteles tájékoztatást adni.

Az Mt. 6. § (2) bekezdése szerint a jogok gyakorlása és a kötelezettségek teljesítése során a jóhiszeműség és a tisztesség elvének megfelelően kell eljárni, továbbá kölcsönösen együtt kell működni, és nem lehet olyan magatartást tanúsítani, amely a másik fél jogát, jogos érdekét sérti.

Az a körülmény, hogy a kérelmezett a tájékoztatás kérését követően mintegy három hónap elteltével, a tájékoztatási kötelezettség megsértésének bírósági megállapítására irányuló szakszervezeti kérelem kézhezvételét követően is hetekkel később, csupán részben tett eleget a tájékoztatási kötelezettségének, egymagában megalapozza a jogsértés megállapítását. A nem peres eljárás elhúzódása, a nem peres eljárás tartama alatti információ átadás megtörténte megalapozottan nem eshet a kérelmező terhére. Tévedett a másodfokú bíróság, amikor a jóhiszeműség és a tisztesség elvének, a kölcsönös együttműködési kötelezettség követelményének érvényesülését csupán a kérelmező tekintetében vizsgálta.

A tájékoztatás fogalmát az Mt. 233. § (1) bekezdés a) pontja határozza meg, e szerint tájékoztatás: a munkaügyi kapcsolatokkal vagy munkaviszonnyal összefüggő, törvényben meghatározott információ átadása, ennek megismerését, megvizsgálását és az ezzel kapcsolatos vélemény kialakítását és képviselését lehetővé tevő módon. Helytálló és jogszerű a másodfokú bíróságnak az a megállapítása, mely szerint ezt az Mt. 272. § (4) bekezdése szerinti jogot a szakszervezet sem gyakorolhatja úgy, hogy az a munkáltató működésének indokolatlan, aránytalan terhelésével járjon. Az Mt. 6. § (2) bekezdésében megfogalmazott általános magatartási követelményeknek e körben az az eljárás felel meg, amikor a szakszervezet ésszerű határidő tűzésével, a munkáltató rendelkezésére álló, illetve a munkáltató által kezelt adatok

tekintetében kér tájékoztatást. Annak megítélésénél, hogy a rendelkezésre álló adatoknak milyen terjedelmű és milyen szintű feldolgozását kérő igény minősülhet az általános magatartási elvek mellett megalapozottnak és ésszerűnek, nem hagyható figyelmen kívül a munkáltató nagysága, gazdasági súlya, a foglalkoztatotti létszám, a rendelkezésre álló apparátus létszáma.

Az adott esetben a kérelmező célhoz kötötten, a 2013. évi bértárgyalások érdekében kért tájékoztatást. Az általa kért adatok tárgya és terjedelme nem vitatottan a bértárgyalásokra történő megfelelő felkészülést meghaladó volt.

Az Mt. 272. § (4) bekezdésében foglaltak értelmezése alapján azonban nem vonható le olyan következtetés, hogy a szakszervezet az általa megjelölt célt meghaladó körben a munkavállalók munkaviszonnyal összefüggő gazdasági és szociális érdekeivel kapcsolatban megfelelő határidő tűzésével tájékoztatást nem kérhet. Minthogy a kérelmezett maga sem hivatkozott arra, hogy a kért adatokkal nem rendelkezik, csupán annak túlterjeszkedő tartalmát és intervallumát sérelmezte, a másodfokú bíróság jogszabálysértően változtatta meg a munkaügyi bíróságnak a kérelmezett jogsértését megállapító érdemi döntését, és utasította el a kérelmező kérelmét, ezért a Kúria a jogerős végzést a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta. Minthogy a kérelmezőnek a kérelmezett „2013. január 29-én kelt intézkedésére” nézve kérelme nem volt, a Kúria az elsőfokú végzés rendelkező részének a jogsértés megállapítását meghaladó részét mellőzi.

A Pp. 78. § (1) bekezdése alapján a kérelmezett köteles megfizetni a kérelmező felülvizsgálati eljárásban felmerült költségét, míg a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2014. június 11.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke, Dr. Stark Marianna s.k. előadó bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő